

Egen elevgruppe med annet hovedmål

TOLKNINGSUTTALELSE 19.04.2011

Egen elevgruppe med annet hovedmål

Det må være minst ti elever på samme trinn som ønsker opplæring på et annet hovedmål. Det vil si at de positivt må gi uttrykk for at de ønsker slik opplæring. Retten gjelder så lenge det er minst seks elever igjen i denne gruppen. Når elevene er spredt på flere skoler i kommunen, er det foreldrene med vanlig flertall som vedtar hvilken skole tilbudet skal gis.

Overføring av elever til skole med annet hovedmål

Opplæringsloven § 2-5 femte ledd fastsetter at elever som blir overført til en ny skole med et annet hovedmål enn det de har hatt på 1.-4. årstrinn fremdeles har rett til skriftlig opplæring på det opprinnelige hovedmålet.

Gjelder

- Opplæringslova - § 2-5. Målformer i grunnskolen

Vi har svart på spørsmål om avklaringer rundt målform og språkdeling.

Egen elevgruppe med annet hovedmål

Før opplæringsloven § 2-5 fjerde ledd ble endret i 2003 var ordlyden følgende:

"Når minst ti elever på eitt av klassetrinna 1-7 i ein kommune ønskjer skriftleg opplæring på eit anna hovudmål enn det kommunen har vedteke, har dei rett til eigen klasse dersom det ikkje blir mindre enn ti elever igjen i den klassen eller i kvar av dei klassane elevane går ut frå."

Etter lovendringen i 2003 er ikke vilkåret om at det må være minst ti elever igjen i klassen/gruppen opprettholdt. Det er nå tilstrekkelig at ti elever ønsker opplæring på en annen målform, jf. opplæringsloven § 2-5 fjerde ledd første punktum:

"Når minst ti elever på eitt av årstrinna 1-7 i en kommune ønskjer skriftleg opplæring på eit anna hovudmål enn det kommunen har vedteke, har dei rett til å tilhøre ei eiga elevgruppe."

På bakgrunn av lovendringen vil det derfor ikke være anledning til å nekte elever å danne en egen gruppe med egen målform, selv om det kun blir igjen en elev i den opprinnelige gruppen. Dette fremgår av ordlyden og er presisert i Utdanningsdirektoratets brev til Fylkesmannen i

Telemark av 20.10.2005. Dette brevet følger vedlagt.

Organiseringen av undervisningen for de elever som blir igjen i den opprinnelige gruppen må vurderes konkret. Retten til de elever som ønsker opplæring på det hovedmålet kommunen har vedtatt må også varetas. I opplæringen har elever blant annet rett til at deres behov for sosial

tilhørighet blir varetatt, jf. opplæringsloven § 8-2. Hvordan kommunene velger å vareta elevenes rett til egen elevgruppe etter § 2-5 fjerde ledd, vil ha innvirkning på disse hovedmålselevne. Føringer for organiseringen av retten til egen elevgruppe er behandlet i Utdanningsdirektoratets rundskriv Udir-11-2005.

Det må være minst ti elever på samme trinn som ønsker opplæring på et annet hovedmål. Det vil si at de positivt må gi uttrykk for at de ønsker slik opplæring. Retten gjelder så lenge det er minst seks elever igjen i denne gruppen. Når elevene er spredt på flere skoler i kommunen, er det foreldrene med vanlig flertall som vedtar hvilken skole tilbudet skal gis.

Det vises for øvrig til opplæringsloven § 2-5 fjerde ledd. Dersom kommunen vedtar skifte av hovedmål kommer § 2-5 fjerde ledd til anvendelse.

Overføring av elever til skole med annet hovedmål

Opplæringsloven § 2-5 femte ledd fastsetter at elever som blir overført til en ny skole med et annet hovedmål enn det de har hatt på 1.-4. års trinn fremdeles har rett til skriftlig opplæring på det opprinnelige hovedmålet. Spørsmålet er hvorvidt bestemmelsen omfatter elever på 1.-4. årstrinn.

Regelen i § 2-5 femte ledd er et unntak fra hovedregelen som følger av første ledd om at kommunen avgjør hvilken målform som skal være hovedmål ved hver enkelt skole.

Unntaket i femte ledd forutsetter at elevene har hatt en annen målform enn den målformen som er fastsatt som hovedmål ved den skolen de blir overført til. Bestemmelsen gir derved kun rettigheter til elever som har hatt en annen målform de første fire årene i grunnskolen og som dermed antas å ha tilegnet seg lese- og skriveferdigheter på denne målformen.

Elever som overføres til ny skole på 1.-4. årstrinn kan således ikke påberope seg slike rettigheter. Dette fremgår også i Utdanningsdirektoratets brev til Fylkesmannen i Oppland av 12.11.2009. Brevet følger vedlagt.

Det er ikke holdepunkter i lov, forskrift, forarbeider eller juridisk teori for en utvidende tolkning av § 2-5 femte ledd til å omfatte situasjonen hvor kommunen vedtar endret hovedmål for en eksisterende skole. Det er derfor ikke grunnlag for at endring av hovedmål kan få samme anvendelse som overføring til ny skole.

Oppgrader til en [støttet nettleser](#) for å få en reCAPTCHA-utfordring.

[Hvorfor skjer dette?](#)